

Bezinning 652: Het nieuwe verbond

Lucas 22,15-20 = fragment passiezondag C-jaar

Het Woord

Hij zei tegen hen: 'Ik heb er hevig naar verlangd dit pesachmaal met jullie te eten voor de tijd van Mijn lijden aanbreekt. Want Ik zeg jullie: Ik zal geen pesachmaal meer eten voordat het zijn vervulling heeft gevonden in het koninkrijk van God.' Hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en zei: 'Neem deze beker en geef hem aan elkaar door. Want Ik zeg jullie: vanaf nu zal Ik niet meer drinken van de vrucht van de wijnstok tot het koninkrijk van God gekomen is.' En Hij nam een brood, sprak het dankgebed uit, brak het brood, deelde het uit en zei: 'Dit is Mijn lichaam dat voor jullie gegeven wordt. Doe dit, telkens opnieuw, om Mij te gedenken.' Zo nam Hij na de maaltijd ook de beker, en zei: 'Deze beker, die voor jullie wordt uitgegoten, is het nieuwe verbond dat door Mijn bloed gesloten wordt.'

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Deze tekst valt uiteen in twee delen. In het eerste deel gaat het over het joodse paasfeest of het feest van het paaslam. Het is veel meer dan een herinnering aan de uittocht uit Egypte. Het is een herbeleving van de ervaring van de voorouders in de ik- of wij-vorm: 'Wij zijn uit Egypte weggetrokken' (Exodus 13,8). Een joods geschrift vat het mooi samen: van slavernij naar vrijheid, van diep lijden naar vreugde, van rouw naar feest, van duisternis naar het grote licht, van onderdrukking naar bevrijding.¹ Het is een gebeuren, dat zich altijd opnieuw voltrekt. En dat slechts volkomen gerealiseerd zal zijn bij het einde van de tijd. Daarom is het ook een uitkijken naar de vervulling in de verre toekomst, naar de ultieme bevrijding.

De woorden van Jezus behoren tot het genre van het levenstestament.² Degene die sterft, onderricht zijn kinderen, volk, opvolgers ... Hier richt Jezus zich enkel en alleen tot de apostelen. Hij heeft sterk verlangd naar dit paasmaal. Hij weet dat het zijn laatste maaltijd is. Hij gelooft sterk dat Hij over een paar dagen, op Pasen, zijn Pasen, zal aanzitten aan het hemels banket.

Jezus verwijst tweemaal naar het Koninkrijk van God. Daarvan zegt Hij dat het komt. Het is een verwijzing naar een deel van het Onzevader: 'Uw Rijk kome' (Lucas 11,2).

---

¹ Mishna, Pessahim X,5.

² Twee voorbeelden: Jakob in Genesis 49,29-32 en Mozes in Deuteronomium 33.

In het tweede gedeelte herinterpreteert Jezus de joodse paasmaaltijd vanuit zichzelf. Het brood dat Hij neemt, is ongedesemd. Het bakken van het brood moest immers snel gaan in die nacht dat het volk Israël Egypte verliet. Het breken is profetisch: Jezus breekt zichzelf om zich te geven. Het verwijst naar zijn lijden en dood. En het is de vervulling van een uitspraak in het Eerste Testament: 'Dit is het brood van het lijden' (Deuteronomium 16,3). En Hij draagt zijn apostelen op dit gebaar te blijven stellen om Hem altijd te herinneren. We doen dat in elke eucharistieviering.

Dan volgt een gebeuren met *de* beker. Het is de derde beker van vier, die tijdens het joodse paasmaal gebruikt worden. Het is de beker van de zegening. Jezus' woorden bij deze beker zijn uitzonderlijk sterk. Die beker is het nieuw verbond, aangekondigd door de profeet Jeremia (31,31-34). Dat verbond wordt ingesteld door zijn bloed. Hij offert er zichzelf voor. Het bloed staat voor zijn leven. Hij geeft dus zijn leven om het nieuw verbond in te stellen. Hij vergiet zijn levensbloed voor de apostelen en allen die in het spoor christenen zijn geworden. Ja, Jezus geeft zijn leven naar het voorbeeld van de lijdende dienaar (Jesaja 53).

Nog een woord over het pesachmaal. Het bestaat uit vier ingrediënten, elk met een eigen betekenis: een lam, ongedesemd brood, bittere kruiden en fruitpurée. Die maaltijd vindt plaats tussen het ongedesemde brood en de derde beker.

Het Woord in mijn leven

Ga ik de weg van slavernij naar bevrijding, van duisternis naar licht ...? Leef ik van de hoop dat de bevrijding ooit volkomen zal zijn? Vier ik dit alles in de eucharistie? Op welke manier breek ik mezelf voor anderen? Geef ik mijn leven voor het Rijk van God?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
in de eerste eucharistie
gaf U zichzelf in brood en wijn.
U wilde immers verbonden blijven
met Uw apostelen en alle christenen.
U bent het brood van bevrijding,
het brood van de eeuwige vervulling.
U bent de wijn van leven,
waarin U zichzelf geeft
om het nieuwe verbond in te stellen
voor ons allen, voor iedereen.
Geef dat we die maaltijd blijven vieren,
telkens opnieuw, als teken van hoop,
als gemeenschap met U,
als gemeenschap met elkaar,
tot in het hemels banket. Amen.

© Eric Haelvoet 2017